

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE

naziv **PREVEZA CISTOSTOME**

koda **03.04**

Ključne besede: **stoma, cistostoma, preveza, urologija, enterostomalna terapija**

Namen aktivnosti:

- Preprečevanje okužbe;
- Vzdrževanje prehodnosti cistostome;
- Nadzor vbodnega mesta;
- Preprečevanje izpada cistostome.

Potrebni pripomočki:

- Prevezovalni voziček;
- Alkoholno razkužilo za kožo;
- Sterilna fiziološka raztopina;
- 1x zaščitne rokavice;
- 2x sterilne rokavice
ali
1x sterilen inštrument in 1x sterilne rokavice;
- 3x sterilni tamponi za čiščenje kože;
- Lepilni trak za oblikovanje zanke (loop);
- 2x prerezana zloženca 7,5 x 7,5 cm (primarna obloga);
- 1x zloženec 10 x 10 cm;
- 3x zloženci 5 x 5 cm (2x obrišemo CS, 1x podložimo pod stično mesto);
- Polprepustni poliuretenski fim (sekundarna obloga in fiksacija);
- Sterilna kompresa;
- Razkužilo za roke;
- Osebna varovalna oprema (maska, predpasnik);
- Embalaža za ločevanje odpadkov glede na protokol ustanove.

Predvideni čas izvajanja protokola (aktivnosti):

20 - 30 min

Skrbnik protokola aktivnosti zdravstvene in babiške nege:

Sekcija MS v enterostomalni terapiji

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti:

1

odgovorna oseba protokola:

Tadeja Krišelj

omejitve, pripombe

Aktivnost ZBN lahko izvede:

bolničar negovalec	NE
tehnik zdravstvene nege	NE
diplomirana medicinska sestra	DA
diplomirana babica	DA

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

Izvedba aktivnosti zdravstvene nege:

1.	Poseg izvajamo v za to namenjenem prostoru, izjemoma v bolniški sobi.
2.	Pacientu razložimo postopek in ga namestimo v ustrezen položaj.
3.	Pred izvedbo posega si pripravimo potrebne pripomočke.
4.	Razkužimo si roke.
5.	Na delovni površini odpremo pripomočke, tampone in zložence prelijemo z razkužilom.
6.	Razkužimo roke in si nataknemo si zaščitne rokavice.
7.	Previdno odstranimo staro prevezo. Smer odstranitve poteka proti vbodnemu mestu.
8.	Odstranimo zaščitne rokavice ter si razkužimo roke.
9.	Nataknemo si sterilne rokavice.
10.	Podložimo sterilno kompreso.
11.	Vbodno mesto razkužimo s tamponi prelitimi z razkužilom (3x). Čistimo krožno od vbodnega mesta navzven.
12.	Z zložencem, prelitim z razkužilom razkužimo cistostomo od vbodnega mesta proti zunanjemu delu, počakamo, da se razkužilo posuši in ponovimo postopek.
13.	Citostomski kateter oblikujemo v zanko (loop) in ga pričvrstimo na kožo z lepilnim trakom.
14.	Navzkrižno pokrijemo vbodno mesto z dvema prerezanima zložencema.
15.	Preko položimo zloženelec (10 x 10 cm), ki naj pokrije tudi cistostomo. Polprepusten poliuretanski film namestimo preko preveze. Zloženelec 5 x5 cm podložimo pod stično mesto in fiksiramo.
16.	Odstranimo rokavice in razkužimo roke.
17.	Uredimo pacienta in razkužimo roke.
18.	Pospravimo pripomočke.

opombe:

<i>Zagotovimo zasebnost in primerno razsvetljavo.</i>
<i>Zagotovimo si pacientovo privolitev in sodelovanje.</i>
<i>Zagotovimo kontinuiteto dela.</i>
<i>Upoštevanje pravila »5 trenutkov za higieno rok« - pred aseptičnim posegom. Preprečimo prenos mikroorganizmov.</i>
<i>Zagotovimo kontinuiteto dela.</i>
<i>Upoštevanje pravila »5 trenutkov za higieno rok« - pred stikom s pacientom.</i>
<i>Upoštevanje pravila »5 trenutkov za higieno rok« - pred aseptičnim posegom. Preprečimo prenos mikroorganizmov.</i>
<i>Zagotovimo aseptično izvedbo posega.</i>
<i>Če je vbodno mesto ali okolica vneta, pordela, čistimo s fiziološko raztopino. Obvestimo zdravnika.</i>
<i>Preprečimo izpad cistostome.</i>
<i>Preprečevanje okužbe, preprečimo prepognitev ali izpad cistostome.</i>
<i>Preprečevanje odrgnine kože / razjede zaradi pritiska.</i>
<i>Upoštevanje pravila »5 trenutkov za higieno rok« - po možnem stiku s telesnimi tekočinami.</i>
<i>Upoštevanje pravila »5 trenutkov za higieno rok« - po stiku s pacientom.</i>

NACIONALNI PROTOKOLI AKTIVNOSTI ZDRAVSTENE IN BABIŠKE NEGE

19. Dokumentiramo.

Opombe, omejitve protokola:

- Postopek praviloma izvaja ena oseba, v primeru, ko je potrebno zagotoviti varnost pacienta, vključimo še asistenta.
- Postopek se izvaja aseptično.
- Prva preveza cistostome se izvede v prvih 24 urah po vstavitvi.
- Naslednje preveze cistostome se izvajajo na 72 ur oz. na 3 dni.

Temeljna literatura:

- Agency for Clinical Innovation Urology Network-Nursing, 2012. Nursing management of patients with nephrostomy tubes. Guidelines and patient information templates. Sidney: Australian government funded schemes. Available at: http://www.aci.health.nsw.gov.au/__data/assets/pdf_file/0011/165917/Nephrostomy-Tubes-Toolkit.pdf. [3.4.2016]
- Cvetežar, I.Š., Horvat, Z., Jelen, A. & in Vrbanec, V., 2006. Preveza in prebrziganje nefrostome, cistostome. Interni standard Kliničnega oddelka za urologijo, Kirurška klinika. Ljubljana: UKC Ljubljana.
- Canterbury Continence Forum. Health Professionals Working in Partnership, 2013. Catheter care guidelines 2013. Available at: <https://www.cdhb.health.nz/Hospitals-Services/Health-Professionals/CDHB-Policies/Nursing-Policies-Procedures/Documents/Catheter-Care-Guidelines.pdf>: <https://www.cdhb.health.nz/Hospitals-Services/Health-Professionals/CDHB-Policies/Nursing-Policies-Procedures/Documents/Catheter-Care-Guidelines.pdf>. [3.4.2016].
- Northwestern memorial hospital, 2011. Suprapubic cystostomy and nephrostomy care. Available at: <https://www.nm.org/sites/default/files/suprapubic%20cystostomy%2012-11.pdf> (datum dostopa?)

Dokument pripravili: Anita Jelen, Vesna Vrbanec, Zdenka Horvat, Robert Kordič, Tadeja Krišelj.

	organ, ki izdaja sklep o ustreznosti:	številka sklepa:	datum:	odgovorna oseba:
sklep skrbnika nacionalnega protokola	Sekcija MS v enterostomalni terapiji	26/17	25.04.2017	<i>Renata Batas</i>
I. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Delovna skupina za nacionalne protokole ZBN	3/15	13.12.2015	<i>Majda Oštir</i>
II. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Upravni odbor Zbornice Zveze	89/6	13.10.2016	<i>Monika Ažman</i>
III. sklep o ustreznosti nacionalnega protokola	Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego pri MZ	04a/17-2016	21.12.2016	<i>mag. Branko Bregar</i>

Dokument objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze dne **07.12.2017**

Nacionalni protokol se uporablja najmanj do: **06.12.2019**